



İŞÇİNİN SESİ

ÇEK-AL

Fabrikalardan makine sesinden

önce *İşçinin Sesi* gelecek!

Yıl:13, Sayı:343, 9 Aralık 1987

Tek büyük işçi sınıfı!

Tek silah illegal parti!

Tek yol devrim!

Burjuvazinin TBKP oyunuyla devrimci hareketi legalizme ve likidasyona çekme çabaları hızlandı. Legal "sol" dergiler de bu akıntıya kürek sallayarak, şimdiye dek kurulmuş legal "sol" partilerin programlarını çarşaf çarşaf yayınlıyor. İşçi sınıfımızın dikkatini legalist hayallere çekmeye çalışan bu eğilime karşı partimiz amansız bir savaş veriyor. Düşmanın sinsî oyunlarına karşı işçi sınıfının gerçek partisi Türkiye Komünist Partisi, sınıfımızın dikkatini düşmanı yenecek biricik program olan TKP Programı'na çekiyor. Geçen sayımızda birinci bölümünü yayınladığımız TKP Programı'nın ikinci ve son bölümünü bu sayımızda yayınlıyoruz.

TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ PROGRAMI

II

"IV. Program, Türkiye'de devlet-tekeli kapitalizminin oluştuğu, yönetici sınıfın emperyalistleşme gereksinimine vardığı, yayılcı eğilimlerin belirginlik kazandığı, bu amaçlara erişemediği için de kapitalizmin çıkmazda olduğu, ekonomik-toplumsal açıdan sorunların ancak devrimle çözülebilir olduğu bir aşamanın programıdır."

4. İleri demokratik istemler - devrimci dönüşümler

4.1. İşçi sınıfının acil istemleri

Türkiye'de bir yandan devlet-tekeli bütünlüğü, öte yandan finans-kapitalin genel olarak "zor kullanma" eğilimi nedeniyle, ekonomik savaşların *nesnel* olarak siyasal nitelik alış süreci hızlanmıştır. Bu durum, işçi sınıfımızın, ekonomik-siyasal savaşım bütünlüğünü daha derinden kavramasında kolaylıklar getirmektedir.

İşçi sınıfımız yoğun bir sömürü ve zorbalık altındadır. Sömürü oranı, ileri kapitalist ülkeler sömürü oranından çok daha yüksektir.

Kapitalizmin işçi sınıfının durumunda "göreceli kötüleşme" yasası Türkiye'de açıklıkla işlemektedir.

Kapitalizmin işçi sınıfının durumunda "mutlak kötüleşme" yasası da Türkiye'de işlemektedir.

Türkiye'de işçi ücretleriyle işgücü değeri arasında büyük bir uçurum vardır. Resmi asgari ücret niteliksiz işgücü değerinden daha düşüktür ve tüm ücretleri geri çekici etki yapmaktadır. Üstelik, resmi asgari ücretin uygulamaya girmediği geniş kesimler vardır. Bu bakımdan, hem genel uygulanması, hem niteliksiz işgücü değerine uygun düzeyde saptanması için asgari ücret bir savaşım odağıdır.

İşçi sınıfımızın iş koşulları da aldığı ücret denli kötüdür. Türkiye, dünyanın en çok iş kazası olan ülkeleri arasındadır.

Sigorta kapsamına giren işçilerin

büyük bir bölümü sigortasız, kaçak çalışmaktadır. Onların durumları daha da kötüdür.

Bir de kaçak bile çalışmayan milyonlarca işsiz vardır. İşsizlik hem ücretlerin düşüklüğünde yansımakta, hem o düşük ücretlerin bile işçi sınıfımızın yaşam düzeyini olduğundan daha yüksek göstermesini getirmektedir.

Ekonomik-sendikal haklar için savaşmak, işçi sınıfımızın sağlığı, yaşamı, geleceği açısından büyük önem taşımaktadır. Bu haklar uğruna savaş sınıfın geri kesimlerini savaşa çekmek için de güçlü bir araçtır.

Komünistler ekonomik-sendikal savaşım hedefi olarak kapitalizmin ve sınıf savaşımın ulaştığı gelişkinlik düzeyine uyarlı hedefler gösterirler. İstemlerini burjuvazinin kabul sınırları içinde tutmazlar.

Komünistler, zorba erk yıkılmadan istemlerin kalıcı olarak elde edilemeyeceğini anlatırlar. Tüm ekonomik-sendikal ve demokratik istemleri devrim hedefine bağlarlar.

* * *

Ekonomik savaşımın önemini giderek arttığı koşullarda işçi hareketinin önündeki acil istemler şunlardır:

1. Bütün ücretli işçiler için yedi saatlik işgünü. Tehlikeli ve sağlık için iyi olmayan işlerde işgününün dört ile altı saat arasında düşürülmesi.

2. Tüm ücretli işçilere, haftada 48 saatin altına düşmeyen, kesintisiz hafta tatili.

3. Eşit işe eşit ücret.

4. Bugünkü biçimiyle fazla meşinin kaldırılması, zorunlu olduğu durumlarda çifte ücret, gönüllülük ve

kısa süre esasına oturtulması.

5. Asgari ücretin, nitelsiz işgücü değerini yansıtmaması, bunun için iki çocuklu bir ailenin fiziksel ve toplumsal-kültürel tüm gereksinimlerini dikate alması, net olarak saptanması ve tüm ücret belirlemelerinde ortak taban alınması.

6. İşçilerin tam sağlık ve sosyal sigortası:

- Ücretli emeğin her türü için,
- Hastalık, yaralanma, sakatlık, yaşlılık, iş hastalıkları, doğum, dul kalma, yetimlik, işsizlik için,
- Sigorta bedellerinin tümünün kapitalistler ve devlet tarafından karşılanması.

7. İşverenin yasal yükümlülüğü altında işçiler için meslek eğitimi.

8. Çocukların çalıştırılmasının, 12 yaşından başlayarak, yaşa göre günde 2-6 saat arasında sınırlandırılması, eğitimle işin eşgüdümünün sağlanması ve çocuk sağlığına zararlı iş kollarında tümünden yasaklanması.

9. İş ve çalışma yaşamıyla ilgili uyuşmazlıklara bakan tüm yargı ve hakemlik kurullarında işçilerin seçtiği temsilcilerin bu kurulların en az yarısını oluşturacak şekilde yer alması.

10. Tüm emekçilere grevli, toplu sözleşmeli tam sendikal haklar tanınması, lokavtın yasaklanması.

Dış ülkelerdeki işçiler

Çoğunluğu Batı Avrupa'da olmak üzere, emperyalist ülkelere ucuz işgücü satmak için gitmiş geniş bir Türkiyeli işçi yığını vardır. Dış göç ulusal farklılıkları törpüleyen, ulusal önyargıları kıran, Türkiye gibi geri bir ülkenin işçisini dünya işçi sınıfına bütünleyen ilerici bir olgudur.

Ancak, Türkiyeli göçmen işçilerin durumundan hem emperyalist ülke burjuvazisi, hem Türkiye burjuvazisi yararlanmaktadır. Türkiyeli göçmen işçiler en düşük ücretlerle ve en kötü koşullarda genellikle nitelsiz ve kötü işlerde çalışmakta, yoğun bir sömürü altında bulunmaktadır.

Emperyalist ülke burjuvazisi bir yandan hem göçmen işçilerin doğrudan sömürsünden, hem onların rekabetlerinin sonuçları nedeniyle yerli işçilerin artan sömürsünden büyük bir artık-değer elde etmekte, öte yandan işçi sınıfının bölünmüşlüğünden kendi erkini sürdürmek için yararlanmaktadır. Bu bölünmüşlüğü canlı tutmak için elindeki her olanakla yabancı düşmanlığını körüklemektedir.

Türkiye finans-kapitali açısından Türkiyeli göçmen işçiler önemli bir döviz kaynağı oluştururken, işsizlik vb. sorunları hafifletmeye de yardımcıdır. Bu yüzden, Türkiye finans-kapitali göçmen işçilerin Türkiye'ye dönmesine karşıdır, ama "entegre" edilmelerine de karşıdır. Emperyalist ülke işçileri ile Türkiyeli işçiler arasında bölünmüşlük ve düşmanlık onun da işine gelir. O da Türkiyeli işçiler arasında uluscu fikirlerin yayılması için çalışmakta, kendi yönünde düşmanlığını körüklemektedir.

Devrimci proletarya "asimilasyon"a karşı değildir. Zora dayalı olmamak koşuluyla entegrasyonu ilerici olarak değerlendirebilir. Devrimci proletaryanın "ulusal kültürü", "ulusal benliği" korumak gibi bir sorunu yoktur. Onun belgisi demokrasinin uluslararası kültürü, dünya işçi sınıfı hareketinin kültürüdür.

Türkiyeli göçmen işçiler sorununun

da şu istemler tarihin hareketine ve dünya işçi sınıfının çıkarlarına uygun olarak yükseltilmesi gereken istemlerdir:

1. Göçmen işçilere yerli işçilerle eşit ücret ödenmesi, Avrupa çapında ücret düzeylerinin ve çalışma saatlerinin aynılaştırılması,

2. Göçmen işçilerin gittikleri ülkede üç ay ikamet ettikten sonra, o ülkenin vatandaşlığına geçebilme hakkını kendiliğinden kazanması,

3. Bulunduğu ülkenin her türlü siyasal (seçme-seçilme) ve toplumsal haklarından eşit düzeyde yararlanabilmesi,

4. Göçmen işçilerin sayısı, ülkeye giriş-çıkışları, serbest dolaşmaları, ailelerinin getirtilmesi vb. konularındaki tüm engeller ve kısıtlamaların kaldırılması.

4.2. Gençlik

Gençlik halkımızın geleceğidir. Ülkemiz nüfusunun yarısından çoğu 20 yaşın altındaki gençlerden oluşmaktadır. Gençliğimizin büyük çoğunluğu halk sınıflarından gelmektedir.

İşçi sınıfının üzerindeki ağır sömürü, sınıfın genç kesimleri üzerinde daha katmerlidir. Çocuk emeği sömürsü yaygındır. Genç işçiler her türlü sendikal haktan yoksun asgari ücret, sigorta, vb. uygulamalarının dışında tutulmaktadır. Çıraklık adı altında, en kötü koşullarda çalışmaktadırlar.

Emperyalizme, faşizme karşı eylemci bir geleneği olan yüksek öğrenim gençliğine, burjuva devletinin gericileşmesi oranında saldırılar artmaktadır.

Gençliğimiz için şu haklar acil önem taşımaktadır:

1. Genç işçilere iş yerinden ücretli izinle eğitim hakkı,

2. Eğitim ile endüstriyel üretimin kaynaştırılması,

3. Her düzeyde parasız eğitim, yaygın burs uygulaması, gençliğin ihtiyaçlarına yanıt verecek iyi ve ucuz yurt sağlanması,

4. Eğitimin gerici içeriğinden arındırılarak toplumsal gelişmenin gerekleri yönünde yeniden örgütlenmesi. Gençliğin eğitim planlamasına katılımı,

5. Üniversitelere tam özerklik verilmesi, seçimle oluşturulmuş öğrenci temsilciliklerinin öğrenim birimlerinin yönetimine doğrudan katılımı,

6. Tüm gençliğe ilk adımda orta öğrenim hedefi,

7. Gençliğin siyasal yaşama aktif katılımının önündeki engellerin kaldırılması ve seçme yaşının 16'ya, seçilme yaşının 18'e indirilmesi.

8. Gençlik için tüm ülkede yaygın spor ve kültür merkezleri ağının kurulması ve bu merkezlerin gençlerin seçeceği temsilcilerce yönetilmesi, gençlerin toplumsal hayatın tüm alanlarına aktif katılımının sağlanması,

9. Ailesini yitirmiş, ya da ailesiyle birlikte yaşamak istemeyen çocuk ve gençlerin tüm gereksinimlerinin devletçe karşılanması, geleceklerinin garanti altına alınması.

4.3. Kadın

Kadınların ezilmeleri, insanın insan tarafından sömürülmesiyle bağlı olduğundan, sömürünün ortadan kaldırılması, kadınların kurtuluşunun başlangıcı olacaktır. İşçi sınıfının ve kadınların kurtuluşu bu nedenle

birbirine bağlanmıştır.

Kadın sorunu yalnızca kadınların değil, erkeklerin de sorunudur. Kadın eşitliğe ve özgürlüğe kavuşmadan erkek de eşit ve özgür olmayacaktır.

Bilimsel teknolojik devrim ile, kadının ekonomik ve toplumsal kurtuluşunun maddi temelleri daha da olgunlaşmıştır. Bu dev ilerleme sömürücü sınıfın üretim araçlarının özel mülkiyeti ile birlikte uyguladığı aile biçiminin ve kadına verdiği rolün, siyasal ve toplumsal yaşamdan onları uzak tutuşunun her biçiminin parçalanmasına olanak açıyor.

Ancak, işbölümü ortadan kalkmadan, burjuva hakkın dar çevreni aşmadan, yani hak katkıya bağlı olmaktan çıkmadan kadın tam kurtulamaz. Kadının gerçek kurtuluşu komünizmedir.

Türkiye'de kadın toplumun her alanında "ikinci sınıf" vatandaşdır. İşinde, evinde, okulunda, yasalar karşısında her zaman eşitsizlikle, haksızlıkla, ezgiyle karşı karşıyadır.

Kapitalizmin gelişmesiyle birlikte kadının ekonomiye katılımında nicel



ve nitel bir gelişme olmuştur. Kapitalistlerle doğrudan karşı karşıya gelmekte, kurtuluşunun öteki sınıf kardeşleriyle birlikte savaşımından geçtiğini yaşayarak görmektedir.

Kadınların işçi-emekçi olmaktan kaynaklanan, sınıflı toplumlara özgü sorunları, istemleri vardır. Bu özgül istemler işçi sınıfının istemleriyle çelişmeyen, boyut kazandıran istemlerdir.

İleri demokratik halk devrimi kadın sorununun çözümünde önemli bir adım olacaktır:

1. Kadınların yasalar karşısında tam eşitliğinin sağlanması, kadınları aşağılayan boşanma uygulaması, meşru-gayrimeşru çocuk ayrımı, zina yasası vb. kaldırılması, yeni medeni hukukun hak ve görevlerde tam bir kadın erkek eşitliği anlayışı içinde yeniden yazılması,

2. Ekonomik, kültürel, toplumsal, siyasal yaşamın her alanında kadın-erkek eşitliği, fırsat eşitliği sağlanması. Kadınların gece kurslarına, parti, sendika ve dernek toplantı ve çalış-

malarına katılmalarını sağlayacak yatılı kreş, yuva ve ilkokullar açılması ve kadının siyasal yaşama aktif katılmasının önündeki engellerin kaldırılması,

3. Ülkenin somut koşulları gözönünde bulundurularak, tüm yönetim, yasama ve yargı organlarında, parti, sendika, meslek örgütü ve derneklerin karar organlarında kadınların 1/3 oranında bulunmaları, devrimin daha sonraki yıllarında bu oranın %50'ye çıkarılması,

4. Ordu dağıtılıp, yeni halk ordu-su, halk milisleri kurulurken, kadınların da katılımının sağlanması,

5. Ev işlerinin toplumsallaştırılması için kollektif yemekhaneler, kollektif çamaşırhaneler açılması,

6. Ev işleri ve çocuk bakımı tam anlamıyla toplumsal bir karaktere sahip olana dek, bu işlerin ortak sorumluluğunun erkek ve kadın tarafından yürütülmesi konusuna gerek yasalarda, gerekse ideolojik eğitimde ağırlık verilmesi,

7. Doğum kontrolü ile hamilelik sürecini kaldırmanın, tüm kadınlara eşit ve parasız bir hizmet olarak sunulması ve bu konularda yaygın eğitim olanakları sağlanması,

8. Kadınların kazançlarından kaybetmemek ve bedelsiz ilaç ve tıbbi yardım almak koşuluyla doğumdan önce ve sonra 8'er haftalık süre için işten serbest bırakılmaları,

9. Kadınların çalıştığı bütün kuruluşlarda kreşler kurulması, emziren analara üç saati geçmeyen aralıklarla, yarım saatin altına düşmeyen teneffüs alma izni, böyle anaların işgünlerinin 6 saate düşürülmesi,

10. Kadınları aşağılayan her çeşit işin yasaklanması, ayrıca kadınların çalıştıkları tüm mesleklerin bu açıdan ele alınarak kadını aşağılayan içerikten çıkarılması,

11. Fahişelerin topluma yeniden kazanılmaları ve üretime katılmaları için özel önlemlerin alınması.

4.4. Küçük üreticiler ve kooperatifler

Kırda ve kentte küçük burjuvazi tarafından kurulan kooperatifler bir yanı sıra tekeller karşısında daha iyi ekonomik konum kazanmaya yardımcı olmak, bir yanı sıra finans-kapitalin

egemen olduğu bir ekonomide tekel-lerin işine yaramaktadır. Nesnel olarak küçük üretimi tekellerin tabanı yapmaktadır.

Komünistler küçük üreticinin ekonomik örgütlenmelerinin ikili işlevinin bilincinde olarak buralarda devrimci ajitasyon-propaganda yürütürler. Küçük üreticilerin ancak işçi sınıfının öncülüğünde gerçekle-şecek anti-tekel devrimle kurtulabile-ceklerini, somut deneylerle birleştirerek açıklarlar. Onların ve ekonomik örgütlerinin tekellere ve emperyalizme karşı olan ve işçi sınıfının savaşımına ters düşmeyen çıkarlarını desteklerler.

İDHD ile, nesnel olarak kapitalizme yarayan işlevinden soyunacak olan üretim ve tüketim kooperatifle-rini devlet düşük faizli kredi, ucuz tarım girdileri ve makinalar ve istikrarlı bir fiyat politikasıyla teşvik edecek, kooperatifsiz üretici kalma-masını sağlayacaktır. Bunların tekel-lere ve devlete olan borçlarını silecek, ağır vergi yükünü kaldıracaktır. Küçük üreticilerin mallarının pa-zarlanması devlet tarafından güvence altına alınacaktır.

4.5. Ulusal sorun: Bir devlette iki ulus

Ulusal baskıların, ezilen ulusların varlığı, emek-sermaye çelişmesini bulandırır, gözlerden saklanmasını kolaylaştırır, halklar arasına düşmanlık sokar. Ulusal sorunun demokratik yoldan çözümü, uluslar arasındaki düşmanlıkları ortadan kaldırmanın tek yoludur. Ulusların kendi yazgılarını belirleme hakkına saygı, toplu-mun demokratikleşmesi için zorun-ludur.

Komünistler, her türlü ulusal eşitsizliğin, ulusal baskının, ayrıcalı-ğın düşmanıdır. Ezen ulus şöve-nizmine karşı ezen ulus proletaryası-nın enternasyonalist eğitimini vaz-geçilmez bir görev sayarlar. Her türlü ezilen ulus dar görüşlülüğüne de karşı çıkarlar.

Komünistler ulusal sorunda, ya-şanan anda varolmayan sorunları yapay olarak zorlamaz, tarihsel gelişmenin önlerine koyduğu sorun-ları proletaryanın çıkarları doğrultu-sunda çözmek için savaşır.

Türkiye'de ulusal sorun Kürt sorunu

Bugün Türkiye'de ulusal sorun Kürt sorunudur. Türkiye devleti sınırları içinde Kürt ulusu ezilen ulustur. Türkiye Kürdistanı Türkiye'nin iç sömürgesidir.

Ulusal sorunda komünistlerin il-kesi, "ulusların yazgılarını kendile-rinin belirlemesi" hakkıdır. Bu hak-kın özü, *ayrılma*, ayrı devlet kurma hakkıdır. Türkiye Komünist Partisi, Kürt ulusunun ayrılma hakkını ka-yıtsız koşulsuz benimsemiştir.

Ulusların kendi yazgılarını özgür-ce çizme hakkını savunmak, ayrılmayı savunma anlamına gelmez. Ayrı-lma hakkının öteki yüzü birleşme özgürlüğüdür. Pratikte ayrı devlet kurulmasını destekleme, işçi sınıfının genel çıkarları çerçevesi içinde belir-lenir. Komünistler genel olarak ulus-ların küçük ulusal devletlere parçalanmasını değil, onların kardeşçe, her türlü ulusal baskıdan kurtulmuş olarak gönüllü birliğinin sağlanma-sını isterler.

Komünistler, Kürt sorununda ay-

yrılmayı değil özgür birleşmeyi istiyor-lar. Ayrılmaya özgürlüğünün olmadığı yerde birleşme özgürlüğünden söze-dilemeyeceğini biliyorlar.

Kürt komünistlerinin görevi, Kürt ulusunun öteki uluslarla birleşme özgürlüğünü ve tüm ülkelerin işçile-rinin birliğini savunmak, ezilen ulus dar görüşlülüğüne ve ulusçuluğa karşı savaşmaktır. Bunlar, proletarya enternasyonalizminin yüklediği gö-revlerdir.

Ayrılmaya da, birleşme özgür-lüğü de, ancak tam demokratik bir ortamda yaşama geçebilir. Türkiye'de finans-kapital erki yıkılmadan Kürt halkı kendi yazgısını özgürce çizemez.

Kürt sorunu Türkiye devriminde kilit bir sorundur. Düşman ortaktır. Tek seçenek, tek bir devrim hareke-



tinde güçleri birleştirmektir.

Kürt sorununun çözümü, Türki-ye'de ileri demokratik halk devrimi-nin zaferinden geçmektedir.

Kıbrıs'ın işgaline ve sömürgeleştirilmesine karşı savaş

İşgalci-sömürgeci ülkenin komünist partisi olarak partimiz, Kıbrıs Rum ve Türk halklarının kendi yazgılarını, birlikte ya da ayrı ayrı, özgürce belirleme haklarını savunur. İşçi sınıfımızın "kendi" burjuvazisinin Kuzey Kıbrıs'ı işgaline, sömürgeleş-tirmesine karşı enternasyonalist sesi-ni yükseltmesinin, Türkiye'de dev-rimi başarıya götürebilmesi için zorunlu olduğuna inanır.

Partimiz burjuva ulusçuluğunun körüklediği Rum düşmanlığına karşı, Kıbrıs Rum halkına enternasyonalist dayanışma gösterir.

Ulusal ve dinsel azınlıkların hakları için savaş

Türkiye'de çok sayıda ulusal ve dinsel azınlık süregen baskı altında

yaşamaktadır. Zor yoluyla Türkleş-tirme ve İslamlaştırma-Sunnileştirme bu baskının değişmez yönüdür.

Türk şövenistlerinin Türkiye Er-menistanı'nda uyguladığı soykırım, tarihin tanık olduğu büyük barbar-lıklardan biridir. Canını kurtarabi-lenler dünyanın dört bir tarafına sürgüne zorlanmıştır. Finans-kapital, Ermenilerin en temel hakları olan kendi topraklarında yaşama hakkını reddetmekte, onları sürgün yaşat-maktadır.

Partimiz Ermeni soykırımı ve ardından gelen sürgünü açıkça lanet-ler. Ermeni diasporası son bulmalı, topraklarını terketmek zorunda ka-lan Ermenilere Türkiye'ye serbestçe geri dönme hakkı tanınmalı ve devlet dönmek isteyenlere her türlü yardımı yapmalıdır.

tik bir savaştır. Ülkemizin kasırgalı siyasal ortamında barış savaşımı ile devrim savaşımı arasındaki bağ, ileri kapitalist ülkelerde olduğundan daha somuttur.

Yığınların barış istemini devrim hedefiyle bağlamak, kalıcı barışın ancak dünya devriminin utkusıyla sağlanabileceğini göstermek, haklı savaş ayrımını yapmak komünist-lerin görevidir.

Bir geçiş kuşağı ülkesi olan Türkiye'de yayılmacı eğilimlerin dünya siyasetlerine egemen olmaya başlaması, barış savaşımının doğru yönlendirilmesinin önemini arttır-maktadır.

Türkiye Komünist Partisi:

1. Burjuvazinin, sosyal-şövenist-lerin ve sosyal-pasifistlerin demagoji-lerini sergiler,

2. İlhaklara karşıdır, ulusların ayrılma hakkı dahil tüm hakların kabulü için çalışır,

3. Gerçek demokratik ve kalıcı barışı devrimlerde arar.

Devrimden sonra dış siyasetimizin yönelimi dünya devrimine aktif yar-dım etmek ve dünya barışı için savaşmak olacaktır. Nato ve benzeri, ülkemizi emperyalizme bağlayan her çeşit ilişki kopartılacak, barışçı ve bağımsız dış siyaset izlenecektir.

4.7. İleri demokratik anayasa

Devrim sorunu nasıl demokrasi sorunu ise, demokrasi sorunu da başta devrim sorunudur.

Anayasa, devletin ve siyasal yaşa-mın örgütleniş biçiminin belgesidir. Demokratik anayasa devrimle *doğ-rudan* bağlıdır.

Devlet aygıtının örgütlenişinde demokrasi

1. Devlette üstün güç, halkın seçe-ceği ve her an geri çağırabileceği temsilcilerden oluşan halk meclisinde olacaktır.

2. Yetkin merkezi otorite ve bu-nun yanında yerel organlara geniş özerklik yaratılacaktır. Bu özerkliği güvence altına alacak maddi kaynak, personel vb. sağlanacaktır.

3. Üst düzeyde devlet görevlileri (yönetim, yargı, eğitim) seçimle göreve gelecek ve seçmenler bun-ları her an geri çağırma hakkına sahip olacaklardır.

4. En yüksek memurun aylığı nitelikli işçinin aylığını geçmeyecek-tir.

5. Mahkemelerde halk temsilcile-rinin yer alması, yargılamada jüri sistemi getirilecektir.

6. Ordu dağıtılıp yeni halk ordusu kurulacaktır. Yeni halk ordusunun haktan soyutlanmaması, halkın dış-ında bir güç olmaması için önlem alınacaktır.

7. Herkesin silah taşıma hakkını yaşama geçirir biçimde halk milisi örgütlenmesi sağlanacaktır. Silah üretimi ve dağıtımı proletaryanın bilgisi ve denetimi altında olacaktır. Ordu cephaneliklerinin tümü işçi kolektiflerinin bekciliğine devredile-cek, fabrika ve işyerlerindeki işçi kolektifleri tahrip gücü yüksek modern silahlara sahip olacaktır.

8. Devletin tüm üye uluslarının özgürce ayrılma ve ayrı devlet kurma hakkı tanınacaktır.

9. Resmi dil kavramı kaldırılacak ve herkese kendi dilinde konuşma, yayın ve eğitim hakkı sağlanacaktır.

4.6. Barışçı-bağımsız bir dış siyaset için

Emperyalizmin serüvenci siyasetinin önüne set çekmek ve dünya halkları-nın geleceğini korumak için yürütü-len barış savaşımı demokratik, anti-emperyalist, enternasyonalist bir sa-vaşımdır.

Ülkemizde egemen tekeli burju-vaziye karşı savaş, emperyalizme karşı savaşla içiçedir. Devletin baskı araçları emperyalist sistemin bir bütün olarak çıkarlarını savunmak-tadır. Bu sistemi oluşturan bağlardan askersel bağa savaş, ülkemizde sistemi yoketmek için verilen ileri demokratik halk devrimi savaşına yığınları hazırlayan genel demokra-

10. Ülke bütününe ilgilendiren çok önemli kararlarda halk oyuna başvurulacaktır.

11. Devlet işleyişinde açıklık ilkesi güvence altına alınacaktır.

Siyasal sistemin örgütlenişinde demokrasi

1. *Çok partili sistemi kabul.* TKP ileri demokratik halk demokrasisinde ve sosyalizmde çeşitli sınıf ve katmanların varlığı ve hatta aynı sınıf içinde farklı yaşamlar olabileceği nedeniyle çok partili sistemi kabul eder.

2. Çok partili sistemin doğal sonucu olarak:

a) Devrim devletinin *demokratik düzenine karşı çıkmayan* tüm partilere serbest çalışma hakkı verilecektir.

b) Her partiye toplumda sağladığı destek oranında basında, televizyonda, radyoda yer sağlanacaktır.

c) Seçimlerde halkın iradesine tam saygı gösterilecektir.

3. Seçim sistemi, tek dereceli seçim, eşit genel oy hakkı (mahpuslar ve silah altındakiler dahil), parti sistemine dayalı nisbi temsil, gizli oylama açık sayım ve her an geri çağırma hakkı ilkelerini içerecektir.

4. Devlet dışı toplumsal örgütlenmelerin gelişmesi için somut özendiriciler geliştirilecektir. Örneğin derneklere devlet yardım edecek, toplantı yeri, yayın olanağı sağlayacaktır.

5. Demokrasi sürekli karar oluşturma demektir. Toplumda her konuda serbest tartışmaya olanak tanımak, azınlık görüşlerin çoğunluk haline gelebilmesinin olanaklarını yaratmak için, belli oranda destek bulmuş her görüşe devlet basımevlerinde görüşlerini basma ve yayma hakkı tanınacaktır.

6. Toplumsal ve siyasal yaşamda *açıklık* ilkesi güvence altına alınacaktır.

7. Kişi ve konut dokunulmazlığı, özel yaşamın özelliği güvence altına alınacaktır.

8. Düşünce ve inanç suçu kavramı kaldırılacak, düşünce, söz, basın, toplanma özgürlüğü gibi temel hak ve özgürlükler güvence altına alınacaktır.

9. Ölüm cezası ve insan onuruyla bağdaşmayan tüm cezalar kaldırılacak, işkence en ağır biçimde cezalandırılacaktır.

10. Ülke içinde ve dışına gezi ve yerleşme özgürlüğü güvence altına alınacaktır.

11. Kişisel ve kurumsal dinsel inanç ve ibadet özgürlüğü, devletin laikliği güvence altına alınacaktır. Devrim devleti dinsel kurum ve derneklere, camilere hiçbir parasal, maddi yardım yapmayacaktır. Bu kurumlar gelirlerini kendi sorunları olarak çözümleneceklerdir.

12. Halkın egemenliğini yokeden ya da sınırlayan tüm uluslararası antlaşmalar yırtılacak, bu nitelikteki örgütlenmelerden çıkılacaktır.

13. Devrimden sonra işçi sınıfının ve halkın yararına imzalanacak antlaşmaların, girilecek örgütlenmelerin halkın oyuna sunularak bağlayıcılık kazanması ve belirli aralarla yeniden halk oyuna sunulması, dolayısıyla "gizli" anlaşmaların olmaması sağlanacaktır.

4.8. Genel ekonomik önlemler

1. Yerli ve yabancı bankalar devletleştirilecektir.

2. Tüm yerli ve yabancı tekeller bir sıra içinde devletleştirilecektir.

3. Sigortacılık, toptan ticaret, dış ticaret, madenler ve maden çıkarma endüstrisi, enerji üretim endüstrisi devletleştirilecektir.

4. Tüm haberleşme ve ulaşım devletin elinde adım adım merkezileştirilecektir.

5. Tüm topraklar üzerinde özel mülkiyet kaldırılacak, büyük kapitalist çiftlikler devletçe işletilecek, geri kalan topraklar isteyen tarım emekçisine ve tarım kollektiflerine gereksinimi oranında kullanım hakkıyla dağıtılacaktır.

6. Sendikalara, işçi komitelerine işletmelerin tüm çalışanlarını denetleme yetkisi verilecektir.

7. Sendikaların, ekonominin örgütlenmesi ve denetimindeki yetki ve sorumluluklarının giderek artması güvence altına alınacaktır.

8. Önceden belirlenen bir plan içinde devletin elindeki ekonomik işletme ve makineler arttırılacak ve işlenmeyen topraklar üretime açılacaktır.

9. Yükseldikçe artan oranda gelir vergisi getirilecektir.

10. Miras hakkı sınırlandırılacaktır.

11. Sağlığı elverişsizler ve emekliler dışında herkes için çalışma zorunluluğu konacaktır.

12. Ticaret gizliliği kaldırılacaktır.

13. Çek ve kredi kartıyla ödeme yaygınlaştırılacak, özellikle varlıklılar için yasal zorunluluk durumuna getirilecektir.

14. Devrim devletinin demokratik düzenine başkaldırıların tüm mallarına elkonacaktır.

15. Küçük üreticinin kooperatifleşmesi, özellikle üretim kooperatifleri kurması özendirilecek, küçük üreticiye en uygun koşullarda kredi olanakları hızlı ve yaygın biçimde sağlanacaktır.

16. Önceden belirlenen bir plan içinde tarım ile yapım endüstrisi entegre edilecektir.

4.9. Demokrasi savaşımının ve ileri demokratik halk devrimi programının mantığı

Komünist partisi, demokratik savaşımı devrim savaşımına *bağımlı* kılar, demokratik hedefleri devrim hedefini akılda tutarak öne sürer.

Siyasal demokrasinin *tüm* önemli istemlerinin kapitalizm altında kaderi uygulanmamak, ya da eksik uygulanmaktır. Komünistler bu gerçekten kalkarak demokratik istemleri kapitalist düzenin verebileceği düzey ile sınırlamak yerine bu gerçeği, demokrasi savaşımını devrim hedefine *bağımlı* kılmanın somut tabanı olarak görürler. Demokratik istemleri reformcu değil devrimci biçimde, *burjuva legalitesinin sınırlarını yıkıcı biçimde* öne sürerler. Böylece, yığınları hedefi burjuvaziyi alaşağı edip mülksüzleştirmek olan savaşa gitgide daha kararlı ve geniş olarak çekerler.

İDHD'nin sonucunda uygulanması gereken program İDHD'nin devrimci demokratik dönüşümleridir. Bu program ekonomik-toplumsal-siyasal açılardan ana düşmanın belini kırmada ilk adım, halk sınıflarının devrimci birliğini kurma ve korumada en geniş çerçeve ve sosyalizme ilerlemede dev bir sıçramadır. Siyasal devrim iktidar sorunudur, toplumsal

devrim-sosyalizm ise uzun ve tedrici bir süreçtir.

Toplumsal devrimin uzun bir süreç olmasının nedeni, üretim araçları üzerinden özel mülkiyetin bir hamlede kaldırılmamasıdır. Bunu yapabilmek için, üretici güçleri bir hamlede ortak mülkiyeti olanaklı kılan bir düzeye çıkarmak gerekir ki, bu zaman işidir. Proleter devrimi toplumu *yavaş* bir süreçle değiştirecek ve özel mülkiyeti, ortak mülkiyete olanak veren üretim güçleri geliştirdiği oranda ortadan kaldıracaktır.

Proletarya hegemonyasında gerçekleşecek İDHD en başta demokratik bir anayasayı, demokratik devleti ve böylelikle *dolaylı* yoldan proletaryanın siyasal egemenliğini getirecek, toplumu demokratikleştirecektir.

Demokrasi ise, üretim güçlerinin gelişme düzeyinin elverdiği ölçüde giderek genişleyen biçimde özel mülkiyeti kaldırarak, emekçilerin yaşam ve çalışma araçlarını sağlama alan önlemleri uygulamaya koyma aracı olarak kullanılmazsa, işçi sınıfının bir işine yaramaz.

Doğal olarak programdaki önlemlerin tümü bir anda uygulanamaz. Ancak her zaman biri ötekine yolu açacaktır. Özel mülkiyete ilk saldırı ardından proletarya daha ileri gitmek, tüm sermayeyi, tüm üretimi ve değişimi, tüm ulaşımı devletin elinde giderek daha fazla yoğunlaştırmak durumunda olacaktır. Bu önlemler adım adım, üretici güçlerin gelişmesi oranında gerçekleştirilecektir.

Böylece, proletarya siyasal üstünlüğünü kullanarak sermayeyi burjuvaziden *derece derece* söküp alacak, tüm üretim araçlarını devletin elinde merkezileştirecek ve üretim güçlerini en hızlı biçimde geliştirecektir. Bu nedenle bu önlemler, ekonomik olarak yetersiz gibi görünen, fakat kavganın gelişimi içinde eski toplum düzenine yeni saldırılar gerektiren, üretim biçimini tümüyle devrimci-leştirirmede kaçınılmayacak önlemlerdir.

5. Sosyalist toplum ve sosyalist devlet

5.1. Sosyalizm: Komünizme dönüşüm dönemi

Sosyalizm, tarihte bağımsız yer tutan bir toplumsal-ekonomik yapı, bir üretim biçimi değil, komünizmin alt aşamasıdır.

Sosyalizm, yaşanacak, bitirilecek ve bir sonraki aşamaya geçilecek bir aşama değildir. Kapitalizmden komünizme geçiş, proletarya diktatörlüğü altında, sürekli ilerleyen ve genişleyen bir dönüşümdür. *Sosyalizm, içinde kapitalist toplumun kalıntılarını taşıyan komünizmdir.*

Sosyalizm, genel olarak, "işçi sınıfının iktidarı, üretim araçlarının toplumsal mülkiyeti ve planlı ekonomi" diye tanımlanır.

Sosyalizmde sınıflar ve sınıf savaşımı sürer

Sosyalizm döneminde en başta kentle kır, kafa ile kol emeği arasındaki çelişkilerde kendisini dışarı vuran *işbölümü* ve bu temel üzerinde sınıflar ve katmanlar, bölgesel ve ulusal farklılıklar sürmektedir.

Sosyalizmin sınıfları, üretim araç-

ları karşısındaki konumlarıyla, emeğin toplumsal örgütlenmesindeki rolleriyle ve gelir dağılımı biçimleriyle farklılık taşıdıkları için farklı sınıflardır.

Sosyalizm, sınıfların varolduğu, dolayısıyla sınıf kavgasının *sürdüğü* bir dönemdir. Ancak bu, komünizme gidiş sürecinde kişilikleri değişmekte olan sınıfların kendine özgü kavgasıdır.

Sosyalizm döneminde yaşanan bu kendine özgü sınıf kavgasında uluslararası ve ülke içi güçler dengesine ve *izlenen sınıf siyasetine göre*, kapitalizme geri dönmek, yerinde saymak ve komünizme yürümek olasılıkları vardır. Komünizmin ilk aşaması sosyalizmden komünizme yürüyüş kendiliğinden bir gelişme olmayıp, izlenen siyasal çizgiye ve geliştirilen *aktif* yığın demokrasisine doğrudan bağlıdır.

Sosyalizm, farklı çıkarlar temelindeki sınıflararası çelişkilerin gelişmeyi hızlandıracak biçimde çözülebilmemesinin nesnel temelini yaratmıştır. Ancak, bu çelişkilerin zamanında görülüp *doğru bir siyasetle* çözülmesi gerekir.

Sınıflar komünizmde kalkar.

"Herkes çalışması kadar"

İlk aşamasında komünizm tam bir ekonomik olgunluğa erişmiş, kapitalizmin geleneklerinden ve kalıntılarından tamamen kurtulmuş gibidir. Bundan dolayı, komünizm, ilk aşamada, "burjuva hukukun dar çevresini" korur.

"Hak" kavramı (insanların neyi yapmaya, neyi istemeye ve neyi elde etmeye hakları olduğu anlayışı) sosyalizmde ekonomik gelişmenin yetersiz düzeyi nedeniyle sürer. Herkesin ancak topluma verdiği kadar almaya hakkı vardır. *Hak, katkıya bağlanmıştır.* Bu kısıtlamanın aşılması emek üretkenliğinin yükselmesine bağlıdır.

Sosyalizm, meta üretiminin ortadan kalkışına gidiş süreci içinde, ama meta üretimi üzerine oturmuş bir dönemdir. Ekonomik özendiriciler, ekonomik muhasebe, para, kredi, ticaret gibi unsurlar meta üretiminin unsurlarıdır.

Sosyalist toplumun üretici güçleri, "herkese gereksinimine göre" ilkesinin uygulanamayacağı bir düzeyi temsil eder. Emeğin farklılaşmışlığı sürdüğünden toplumsal emek, doğrudan harcanan emek zamanı ile değil, ancak *toplumsal olarak zorunlu ortalama emek* ile ölçülebilir.

Bu nedenle değer yasası sosyalist toplumda emek, doğrudan harcanan emek zamanı ile ölçüldüğü zaman, komünizmde ortadan kalkacaktır. O zaman, üretim yalnızca toplumsal tüketim için üretilen bir emek ürünü olacak, alınıp satılan mal olmaktan çıkacaktır.

Sosyalist devlet proletarya diktatörlüğüdür

Sosyalizmin (komünizmin alt aşamasının), içinde kapitalist toplumun kalıntılarını taşıyan komünizm oluşunun başta gelen göstergesi, bu dönemde devletin varlığıdır.

Proletarya diktatörlüğü (sosyalist devlet) iktidarı ele alışın belirli bir yolunun dayattığı sorun değil, devlet olmaktan gelen gerçekliktir.

Devletin baskı rolü, kapitalist sınıfın varlığıyla değil, sınıfların varlığıyla bağlıdır. Sosyalizm prole-

tarya diktatörlüğüdür.

Bireyler arası ilişkilerin toplumsal işbölümü yoluyla maddeleşmiş ilişkiler durumunu alması ve bunların düzenlenme, baskı gerektirmesi ancak bireylerin yeniden maddesel güçleri ve ilişkileri kendi egemenlikleri altına almaları ve *işbölümünü ortadan kaldırmalarıyla* ortadan kalacaktır.

Toplumsal işbölümü ve sınıflar sürdürükçe, çalışma yaşamının başta gelen zevki durumuna gelmedikçe, devlete (baskı rolüne) gereksinme vardır. Hukuk, iş yasaları, mahkemeler, çalışma disiplini, çalışma zorunluluğu, vb., *zora dayalı emek* demektir. Hak kavramının sürmesi bu zoru anlatır.

Devleti yalnızca düşman sınıflara karşı baskı olarak ele alma son çözümlerde doğrudur. Devlet, topluma, toplumun tüm bireylerine karşı bir soyutlamadır. Kendine egemen olan sınıfın bireylerine karşı da zorlamayı temsil eder.

Proletarya diktatörlüğü işçi sınıfının kendi devletini kurmasından komünizmin üst aşamasına dek uzanan süreyi kapsar. Bu sürede kendi içinde değişimlere uğrar, ülke içi ve

ğün devletidir, dolayısıyla içeriğinde en demokratik devlettir, ama biçiminde demokrasi de, çıplak diktatörlük de (geçici süreler için) olabilir.

Proletarya diktatörlüğü çoğunluğun çıkarlarını temsil eder. Demokrasi de çoğunluğun yönetimidir. Yaşanan ortama, partinin izleyeceği hatta vb. bağlı olarak içerikle biçim arası derece derece açılabilir. Proletarya devleti olma içeriğiyle, biçim olarak demokrasinin uygulanması arasında açıklığın ortaya çıkması, devletin proletaryanın girişimi dışına çıkması demektir. Uzmanlık dalı olmaya devam eden devlet işleyişinin proletaryanın yeterince ağırlığını koymadığı, aktif olarak katılmadığı bir biçimde yürümesi demektir. Bu bürokratik deformasyondur.

Sosyalizmde demokrasi, çoğunluğun yönetimi, en başta, emekçiyi çeşitli oyunlarla yönetimden uzak tutan ve onu ezmeye araç olan burjuva devletini dağıtıp yerine proletarya devletini kurarak sağlanacaktır. Çoğunluğun devletini kurmak başlıbaşına dünyanın en demokratik kazanımıdır.

Ancak bununla bitmez. Amaç çoğunluk adına bir gurubun (büro-

rektir. Ezilen çoğunluğun devleti olan proletarya diktatörlüğü de, çoğunluğun yönetimi demek olan demokrasiyi gerektirir. Bu nedenle, proletarya diktatörlüğünün en uygun devlet biçimi *aktif yığınsal demokrasi*dir.

Sosyalizmde demokrasi komünizme ilerleyebilmenin zorunlu koşuludur

a) Sosyalizm sınıflı ve sınıf çatışmalı bir toplumdur. Demokrasi ise sınıf savaşının daha özgür, daha açık, daha geniş örgütlenmesi demektir.

Sosyalist toplumda da, sınıfların ve katmanların çıkarları en yoğunlaşmış biçimiyle siyaset alanında belirlenir. Sosyalist devlet sınıf ve katmanların özel çıkarlarını siyasal alanda dikkate almak zorundadır. Bu ancak merkezi işleyişle, her düzeyde (örgütsel, bölgesel ya da toplumsal) *yığın girişimini* birleştirebilmekten geçer.

b) Devlet mülkiyeti sosyalizmde tüm halkın mülkiyetini *temsil eder*, kendisi değildir. Bu nedenle işgücü ve üretim araçları arasında ayrılığı tam anlamıyla ortadan kaldırmaz. İşçi üretim araçlarının mülkiyetini kendi adına kullanması için devlete verir.

Zaten toplumun üzerinde bir kurum olan devlet bürokratikleşirse, işçi sınıfından uzaklaşırsa işgücü ile üretim araçlarının bütünleşmesi ölçüde *biçimselleşir*.

Sosyalizmde toplumun ve üretimin örgütlenmesi ve yönetimi de hâlâ uzmanlık işidir. Üreten-yöneten ayrımı azalarak sürmektedir.

Devletin sınıf egemenliği sorunu, devletin işletilmesi sorunundan farklıdır. Komünizme devrimci dönüşüm aşamasının önemli bir çelişkisi budur. İşçi sınıfı, egemen sınıftır ama devleti işletmeye hazır değildir. Onun adına bu işi yapacak bir kesimi (bürokrasi) kabul etmek zorundadır. Bunları ne derece denetleyebildiği onun komünizme ne denli ilerleyebileceğini belirleyecektir. Ne derece denetleyebildiği de demokrasinin ne denli uygulandığıyla, işçi sınıfı-devlet bütünleşmesinin ne denli derinleştiğiyle eş anlamlıdır.

c) Sosyalizmde işgücü ile üretim araçlarının bütünleşmesinin nesnel temeli vardır. Üretim araçlarının proletarya diktatörlüğü mülkiyetine girmesi, tarihte ilk kez yığınlarla devlet arasındaki uçurumu kapatma olanağı sağlamıştır. Emek alanında, ekonomik gelişme de, siyaset alanında gelişme de artık birbirine doğrudan bağlanmıştır. Dolayısıyla ekonomi de, devlet de ilerleyebilmek için halkın aktif katılımına bakmaktadır.

Komünizmin ilk aşamasında demokrasinin giderek genişleyen biçimde uygulanması, halkın demokratik pratiğinin genişlemesi, toplumun komünizmin üst aşamasına, sınıfsız ve devletsiz topluma yürüyebilmesinin *zorunlu* koşuludur.

5.3. Türkiye'de sosyalizm kuruculuğu ve sosyalist demokrasi

Her uygulama gibi Sosyalist Türkiye de sosyalizmin evrensel özelliklerini ve toplumumuzun gelişiminden kaynaklanan özellikleri birlikte barındıracaktır.

Sosyalizm kapitalizmin geliştirdiği taban üstünde, ondan ileri bir aşamadır. Türkiye'de sosyalizmin kurula-

bilmesi için gerekli minimum taban vardır. Ancak gelişmiş-yaygın üretim güçlerine dayalı gerçek sosyalizmi kurmak uzun bir tarihsel süreç olacaktır. Önce kapitalizmin yetersiz hazırladığı tabanı son hızla döşemek gerekecektir. Türkiye'de sosyalizm kuruculuğu devrimi yapmaktan daha zor olacaktır.

Türkiye'de özel mülkiyetin ortadan kaldırılması, toplumsal mülkiyetin kurulması, üretim ilişkilerini toplumda varolan üretim güçlerinin ancak bir *bölümüyle* uyumlu duruma getirecektir. O bölüm kapitalist makinalı üretimin var olduğu alandır. Bu nedenle ve özellikle üretim güçlerinin en hızlı biçimde geliştirilmesine zaman tanımak için çeşitli kapitalist mülkiyet biçimlerinden geçici olarak yararlanılacaktır. Buna bağlı olarak, tekeller dışında özel işletmeler uzun bir sürede ve adım adım devletleştirilecek, kollektifleştirme hareketi özellikle yavaş ve gönüllü yürütülecektir. Kapitalist ülkelerden egemenlik haklarımıza karışma oluşturmamaya kredi kullanılacaktır.

Türkiye toplumu kendi içine kapatılmayacak, halkımızın tüm dünya ile doğrudan tanışması her yoldan teşvik edilecektir.

Türkiye'de sosyalizm zaman içinde üretim güçlerinin gelişmesine, üretim biçiminin olgunlaşmasına, kültürel düzeyin yükselmesine paralel olarak partinin bilinçli-aktif çabasıyla her geçen gün gelişecektir.

Tarih, yığınların enerjisine dayanan sosyalizmin ülkeyi kapitalizmden çok daha hızlı geliştirdiğini göstermiştir. En başta Sovyetler Birliği'nin deneyimi bunun canlı örneğidir. Sosyalizm, tarihin pratik sınavını başarıyla vermiş, insanlığı gerçek özgürlüğe ve kurtuluşa kavuşturacak bir düzen olduğunu kanıtlamıştır.

* * *

Proletarya diktatörlüğü, hem çoğunluğun çıkarlarını temsil ettiği için, hem tüm kapsamıyla demokrasiyi varsaydığı için demokratik burjuva devletinden bin kat daha demokratiktir.

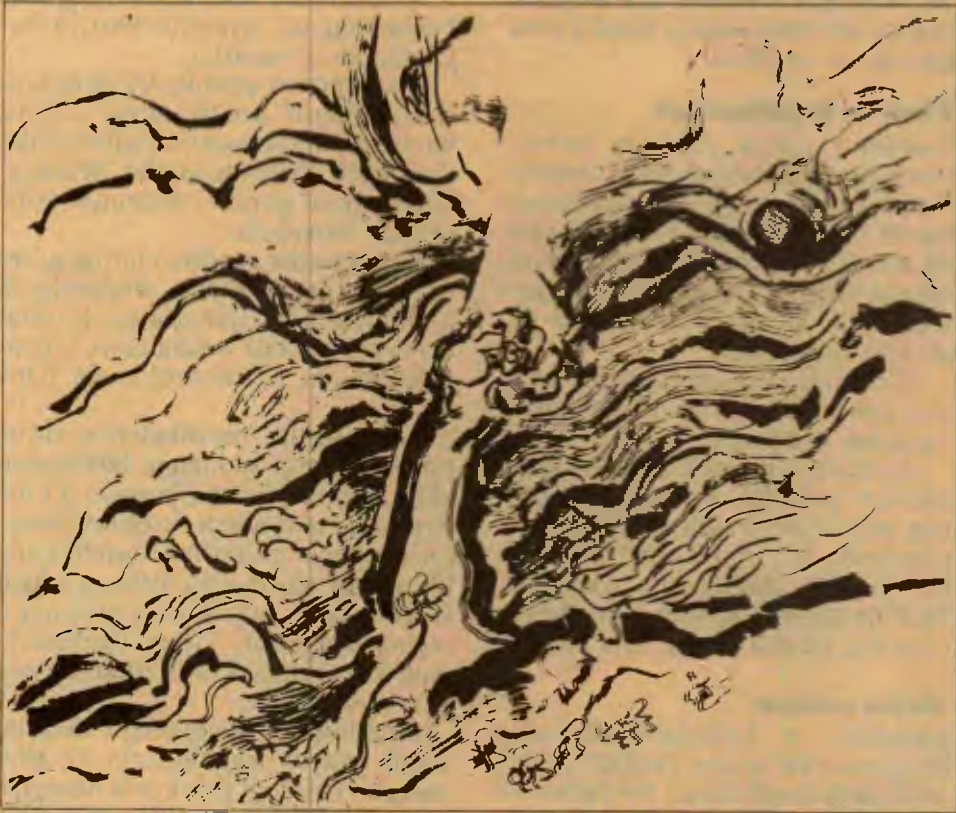
Türkiye'de ülkenin geri ve küçük burjuva karakterinden dolayı, proletarya diktatörlüğünün bazı özellikleri kaçınılmaz olarak gelişmiş ülkelerde olacağından farklı olacaktır.

Türkiye'de sosyalist demokrasi açısından kısa ve orta dönem farkları yanında *uzun dönem farklarını* da dikkate almak gerekir. Uzun dönem farkları, ancak kuşaklar boyu çalışma içinde kapatılabilecek farklardır. Bunlar az gelişmişlik-gelişmişlik farklarıdır.

Türkiye toplumunda demokratik yan çeşitli tarihsel-kültürel-ekonomik-toplumsal-uluslararası nedenlerle geride kalmıştır. Bu geri kalışın önemli bir göstergesi olarak *sivil (civic) toplum* çok cılızdır. Sivil toplum örgütlenmelerinin, devlet işlevlerinin ve toplumsal yaşamın *her alanında* giderek daha fazla yer tutması gerekir. Sosyalist demokrasi ancak böyle sağlanır, geliştirilir, haklar yığınların aktif katılımı-denetimiyle yaşama geçebilir.

Sivil toplum, ekonomik gelişme ve kültürel gelişme, üçü birlikte Türkiye'de proleter demokrasisini sosyalizme yakışan bir düzeye ulaştıracaktır.

Partinin, Türkiye toplumunun demokratik gelişmesinin bilinçle ö-



dışında sınıf savaşının gelişmesine bağlı olarak *işlevi* değişir. Bu değişimler, devletin kuruyup gitme sürecidir. Bu süreç, *dünya ölçüsünde emperyalizmin çökmesiyle* yeni aşamalara büyüyecektir.

Dünya proletarya diktatörlüğü, sosyalizmin her alanda emperyalizme üstün geldiği, geri dönüşsüz egemenlik anıdır. Tam da bu nedenle, bu aşamadan önce hiçbir ülkede devlet ortadan kalkmaz.

Devletin kuruyup gitmesi de, sınıfların ortadan kalkması gibi üretim güçlerinin dünya çapında gelişmesi temelinde gerçekleşecektir. Dolayısıyla komünizm ancak dünya çapında gerçekleşebilir.

Tek ülkede komünizm olmaz.

5.2. Sosyalist demokrasi

Proletarya diktatörlüğünün en uygun devlet biçimi aktif yığın demokrasisidir

Her devlet gibi proletarya diktatörlüğü de çok farklı biçimlerde örgütlenir. Proletarya devleti çoğunlu-

rasi) değil, çoğunluğun kendi yönetimi olduğu için, yalnız eski devlet bürokrasisini yoketmek için değil, yenisinin de halka karşı dönmesini engellemek için onlemler alınacaktır.

Bunların yanında, insanlık tarihinin kazanımları olan *tüm demokratik haklar ve özgürlükler*, hiçbir burjuva devletin veremeyeceği ölçüde emekçi halka sağlanacaktır. Böylece çoğunluğun yönetimi olan demokrasi, her alanda *azınlık görüşlerin de çoğunluk haline gelebilmesinin* olanaklarını içinde taşıyacaktır.

Demokrasi yalnızca oy verme vb. gibi anlaşılabilir. *Demokrasi sürekli bir fikir oluşturma ve karar verme sürecidir*. Böyle olduğu için her alanda, her düzeyde geniş tartışma olanağı ister. Tartışma ortamını yaratamamış, farklı görüşlerin ortaya getirileceği platformları olmayan, açık tartışmayı kurumlaştıramamış bir demokrasi en iyi biçimiyle rıza demokrasisi olur. Oysa sosyalizmin gereği yığın demokrasisidir.

Tutarlı bir demokrasi (çoğunluğun yönetimi), ezilen çoğunluğun erki olan proletarya diktatörlüğünü ge-

nünde yürütmesi gerekir, çünkü demokrasi sosyalizmin, demokrasinin kendini yadsıyacağı sınıra dek genişletilmesi ise komünizme geçişin vazgeçilmez koşuludur.

Komünizm ülke çapında büyük ölçekli üretimin olabilen en yüksek merkeziliğini gerektirir ve varsayar. Ancak, sosyalist ekonominin gelişmesine paralel olarak merkezi otoritenin etkinliği, merkezileşme arttıkça, tabanın etkinliği, demokrasi de artmak zorundadır. *Tabanda yaratıcı eylem, yeni kamu yaşamının temel unsurudur. Canlı, yaratıcı sosyalizm, Türkiye halkının kendi ürünü olacaktır.*

Proletarya diktatörlüğünün en uygun devlet biçimi olan aktif yığın demokrasisi programımızın Türkiye'de ilk anda ne derece uygulanabileceği, devrim sırası ve sonrası koşullara bağlıdır. Ulaşmak istediğimiz budur. Tüm engelleri aşarak kuracağımız budur.

6. Komünist partisi

TKP Türkiye işçi sınıfının öncü örgütüdür

Türkiye Komünist Partisi, Marksizm-Leninizm ve proletarya enternasyonalizmine bağlı komünistlerin gönüllü birliği, işçi sınıfının ideolojik-siyasal öncüsü olan bir *sınıf partisidir*.

Komünist partisinin proletaryanın bir bütün olarak çıkarlarından öteye çıkarı yoktur. İşçi sınıfının burjuvaziye karşı savaşının çeşitli gelişme aşamalarında her yerde ve her zaman hareketin bir bütün olarak çıkarlarını temsil eder.

Dolayısıyla komünistler, işçi sınıfının en ileri, en sınıf bilinçli ögeleri olarak TKP'de biraraya gelmişlerdir.

TKP tüm işçilerin partisidir

Komünistler her zaman proletaryanın en büyük, en güçlü, en merkezi birimlerde örgütlenmesinden yanadırlar. Aynı örgütlenmeyi zorunlu kılan nesnel koşullar yoksa, proletarya tek partide örgütlenir. Bu proletarya enternasyonalizminin gereğidir.

Bir hareket, aynı devlet sınımlarındaki işçilerin örgütsel birliğini savunmuyorsa burjuva ulusçuluğundan kopmamış demektir.

Türkiye'de nesnel koşullar tüm uluslar ve ulusal azınlıklar proletaryasının Türkiye çapında tek bir partide örgütlenmesini zorunlu kılmaktadır.

TKP enternasyonalisttir

TKP, tüm uluslardan işçilerin sömürüyü yoketme ve sınıfsız toplumu yaratma kavgasında *ideoloji, siyaset ve örgüt* birliği demek olan enternasyonalizme sınıksız bağlıdır.

Proletarya enternasyonalizmi ülkedeki proleter savaşının çıkarlarının, dünya ölçüsündeki aynı savaşının çıkarlarına bağlı kılınmasını zorunlu tutar.

İşçi sınıfı çıkar ve amaçlarının enternasyonal birliği anlayışı ulusal sınırlar içindeki hareketten kendiliğinden doğmaz. Bu nedenle, TKP işçi sınıfına proletarya enternasyonalizmi fikirlerini aşılacak, ulusçulukla uzlaşmasız savaşmak görevini inatla yürütür. Dünya işçi ve komünist hareketinin Marksçı-Leninist temel-

deki birliğine zarar veren akımlarla savaşmayı görev bilir. Ulusçulukla oportünizm ve revizyonizmin derin bağının bilincindedir.

TKP, dünya proletaryasının, dünya ölçüsünde strateji ve örgütlenmeye sahip olması gerekliliğine inanır. Bu gün merkezi bir uluslararası örgüt, bir dünya partisi olmadığından, komünist partilerinin bağımsızlığı ile komünist hareketin Marksizm-Leninizm ve proletarya enternasyonalizmi temelinde birliğini bağdaştırma sorunu daha büyük önem kazanmıştır. TKP, dünya devriminin çıkarını her zaman, herşeyin üstünde tutar.

Proletarya enternasyonalizmi, her komünist partisinin önüne öncelikle ülkesinde devrimi yapmak görevini koyar. Yaşayan sosyalizmi ve dünya komünist hareketini savunmanın, dünya barışını korumanın gerçek yolu buradan geçer.

TKP Leninist örgütlenme ilkelerine bağlıdır

Propaganda ve ajitasyon

Komünistlerin baş ve değişmez görevi, sistemli, çok yönlü, ilkeli propaganda ve ajitasyon yürütmektir. Yığınları, şiddet yoluyla devrim görüşüyle yoğurma gerekliliği, Marksizm teorisinin kökünde yatar. Burjuva ideolojisine karşı sürekli ve tutarlı savaş, devrimin önkoşuludur.

Merkez organ

Parti propaganda ve ajitasyon çalışmasını merkez organ temelinde yürütür. Merkez yayın organı, "yalnızca kolektif bir propagandacı, kolektif bir ajitator değil, aynı zamanda kolektif bir örgütüdür."

Merkez organın dağıtım ağı çevresinde örgütlenme, merkez organ temelinde eğitim, partimizin *sürekli ortak eyleminin* temelini oluşturur.

Hücre ilkesi

Profesyonel devrimciler örgütü

Komünist partisinin temel örgütsel birimi hücredir. Hücre tüm parti üyelerinin içinde yer almaları gereken tek birimdir. İşyeri ve yerleşim esasına göre kurulan temel örgüt, partinin emekçi yığınlarla en yakın, en geniş ilişkisini kurar. Aynı zamanda üyelerinin kendini eğitmiş, devrimci savaşın özel sanatlarını öğrenmiş, yaşamının tümünü partisine adanmış profesyonel devrimciler olarak yetişmesi için çalışır.

Endüstriyel yoğunlaşma

Partimiz özellikle *işçi devrimcilerin yetişmesine önem verir*. Bu, işçi sınıfı içinde, fabrikalarda örgütlenmeyi başa almayı getirir. Parti bunu *endüstriyel yoğunlaşma* ilkesine göre yapar. Örgütlenmesini kilit fabrikalarda ve stratejik işkollarında yoğunlaştırır.

Eleştiri-özeleştiri

Bireysel ve kolektif düzeyde eleştiri-özeleştiri, komünist partisinin birliği, gelişmesi, büyümesi için ilk koşuldur. Amacı partinin işçi sınıfına, insanlığa hizmet yeteneğini sürekli olarak güçlendirmektir.

Eleştiri, eleştirilen bireyi ya da kolektifi yıkmak değil, partinin ortak amacına olan katkısını arttırmak amacını güder. Eleştirilen tutumun sınıfın ve partinin çıkarlarına neden uymadığını gösterir.

Burjuva ve küçük burjuva etkiler

sürekli olarak partinin üzerinde baskı yapar, partiye sızar. Bireylerin ya da kolektiflerin rastlantısal hataları, düzeltilmezse eğilim, hatta sapma durumunu alabilir. Eleştiri-özeleştiri bu tehlikeye karşı en etkin silahlardan biridir.

Partide kadın-erkek ayrımı yoktur

Partide kadın-erkek ayrımı yoktur. Erkek komünistler eşitliği pratikte uygulamalı, kadın komünistler uygulanmasında ısrarlı olmalıdırlar. Böylece partinin savaşım gücünün sınırları genişler.

Legalite-illegalite

TKP, gizlilik-açıklığı, legalite-illegalite ile birbirine karıştırmaz. Legal partinin de, illegal partinin de çalışması değişik derecelerde gizli ve açık çalışmalardan oluşur. Ağır illegalite koşullarında çalışan partimiz, burjuva toplumunda en illegal olan budanmamış ideolojisini, siyasal tutumunu en açık biçimde ortaya koyar.

Özgürlük

Burjuvazi komünist partisine devrim yapma özgürlüğü tanımaz. Devrimini yapmamış komünist partisi, burjuva yasallığın sınırlarından bağımsız olarak, devrimci amaca yönelik savaşımı *kadar* özgürdür.

Yönetim örgütlenmesi

Komünist partisi yönetimi partinin ideolojik-siyasal-örgütsel öncüsüdür.

Güvenilir ve yetenekli, profesyonel olarak eğitilmiş, uzun bir deneyim okulundan geçmiş, uyum içinde çalışan liderler olmaksızın modern toplumda hiçbir sınıf kararlı bir savaşım yürütemez.

Hiçbir hareket, sürekliliğini sağlayan kalıcı bir yönetim örgütlenmesi olmadan yaşayamaz.

Partimiz yönetim kadrolarının her düzeyde yönetim ve çalışma biçimlerini modernleştirmelerine büyük önem verir. Bu, profesyonel devrimciler örgütü olabilmelerinin gereğidir. TKP'de bilimin ilerletilmesinde parti yönetimi sürekli ve ağırlıkla rol alır.

Kadro anlayışı

Kadrolar, o kadroları oluşturan bireylerin eksikleri ve yanlışları düzeyinde değerlendirilmez. Bir kadronun ilerliliği ya da geriliği, o kadronun toplumsal gelişmenin dayattığı görevleri önüne koyup gerçekleştirmek için çalışıp çalışmadığıyla belli olur.

Örgütlenmenin şeması yoktur

TKP, Leninist örgütlenme ilkelerini pratikte uygular. Somut örgütlenme biçimleri açısından, örgütlenmenin değişmeyecek bir şeması olmadığı gerçeğinden hareketle, yapısını yeni koşullara sürekli olarak uyarlar.

TKP demokratik-merkeziyetçidir

TKP illegalite koşullarında partinin yukarıdan aşağıya örgütlenmesi ilkesine bağlıdır. Partiye yoldaşça güven göstererek çalışacaklar parti saflarına katılır.

TKP, demokratik-merkeziyetçilik ilkesini benimser. Savaşmak isteyenler için *demokratikliğini zamana, yere, yaptığı işe uygun olarak biçimlendiren merkeziyetçi ve demir disiplinli* örgütlenme gerekir.

İllegal partide işlevlerin ayrımı ve karşılıklı denetim, yerel örgütlerin kendi alanlarında özerkliği, merkez

yönetim organının seçimle gelmesi, tartışma, parti kongre ve toplantılarının yığınlarla açılması *demokratikliğinin dayandığı ilkelerdir*.

Komünist disiplin

Komünist disiplin, ideolojik birlik, doğru siyaset ve yığınlarla bağ temelinde gelişir.

İşçi sınıfının örgütlenme gücüne inanan, karşılıklı saygıya dayanan disiplin, savaşımında yetki ve sorumluluk devrini, girişkenliği artırır.

TKP ve sendikalar

Parti ve sendikalar aynı sınıfın farklı örgütleridir.

Komünistler sendika ile parti arasındaki sınırların yokedilmesine, sendikaların partinin görevini üstlenmesine de, partinin sendika görevlerini üstlenmesine de karşıdırlar. Böyle tutumlar hem sendikaları, hem partiyi güçten düşürür.

Komünistler sendikaların er ya da geç kendi görüşlerini benimseyeceğini bilirler, geleceğin kendi düşüncelerine ait olduğuna inanırlar ve sendikaları bölmez, sürekli ve güvenli Marksist propaganda yürütürler.

Komünistler sendikaların örgütsel bağımsızlığını, siyasette partiye bağımlılığını savunurlar.

Komünistler sendika içi demokrasiyi, üyelerin sendikalarda söz ve karar sahibi olmasını, kendi örgütlerini denetlemelerini isterler. Sendikalarda siyasal görüşler nedeniyle tasfiyeciliğe karşıdırlar.

Komünistler sendikal birliği gözetirler. İşçilerin büyük sendikalarda toplanmasından yanadırlar. Kapitalizm koşullarında sendikaların bölünmüşlüğüne bitmeyeceğini de bilirler.

Komünistler, sendikalarda, yönetiminde kimin olduğuna bakmadan aktif çalışma yürütür, burjuva görüşlerin işçi sınıfı içinde zehir saçmasını önlemek için savaşır. Ücretli kölelik sistemi yıkılmadan hiçbir sendikal istemin kalıcı olarak elde edilemeyeceğini anlatırlar. Tüm ekonomik, sendikal ve demokratik istemleri ana göreve bağlarlar.

Komünistler sendikalara savaşım hedefi olarak kapitalizmin ve sınıf savaşımının ulaştığı gelişkinlik düzeyine uyarlı hedefler gösterirler. Gerçekçi istem, ne burjuvazinin verebileceği kadanyla ne de işçi sınıfının o anda alabileceği kadanyla sınırlı değildir. *Toplumsal gelişmenin* çıkarlarına uygun olarak saptanmış istemdir.

TKP ve din

Komünist partisi açısından din kişisel sorun değildir. Komünist partisi dinsel inanç biçiminde ortaya sürülen bilinç yoksunluğuna, bilgisizliğe kayıtsız kalmaz, ateist propaganda yapar.

Partimiz, işçi sınıfının kapitalizmin güçlerine karşı kendi savaşımı ile aydınlanmadıkça, ateist propagandanın, işçi sınıfını bu yolda yeterince aydınlatamayacağına inanır. Yığınların sermaye egemenliğinin her türlüüne karşı savaşımına öncülük eder. Ateist propagandayı temel görevine, sömürücülere karşı sınıf savaşımını geliştirmek görevine bağlar.

Partimiz, dinsel inancın sınıf savaşımında öteki sınıf kardeşleriyle birlikte yer almaya engel olmadığına inanır.